

Πρόλογος

Ορέστης Γιωτάκος,
Ψυχίατρος

Μαρία Τσιλιάκου,
Νομικός – Εγκληματολόγος

Φαινόμενα βίας και κακοποίησης έρχονται όλο και πιο συχνά στην επικαιρότητα. Τα συναντούμε στην οικογένεια, με τις διάφορες μορφές συναισθηματικής, σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης, στο σχολείο με περιστατικά σχολικού εκφοβισμού, στη γειτονιά με ποικίλα περιστατικά χουλιγκανισμού ή και βιασμού, αλλά και στην παγκόσμια κοινότητα με τα φαινόμενα της πορνογραφίας και της εμπορίας ανθρώπων.

Παγκοσμίως, μία στις πέντε γυναίκες θα πέσει θύμα βιασμού ή απόπειρας βιασμού στη διάρκεια ζωής της. Είναι γνωστό ότι ο βιασμός σπάνια καταγγέλλεται και σπανιότερα τιμωρείται, λόγω του στίγματος, του φόβου εκδίκησης, της έλλειψης οικονομικών μέσων, και της απουσίας πρόσβασης σε κέντρα αποκατάστασης. Κάθε πολιτισμός επίσης περιέχει μορφές βίας κατά των γυναικών που είναι σχεδόν άορατες επειδή θεωρούνται εθιμικές. Για παράδειγμα, περίπου 140 εκατομμύρια κορίτσια και γυναίκες έχουν υποβληθεί σε ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων. Επίσης, τουλάχιστον 7% των γυναικών και 3% των ανδρών έχουν κάποια εμπειρία σεξουαλικής κακοποίησης κατά την παιδική ηλικία. Οι κοινωνικές επιπτώσεις αναγνωρίζονται όλο και περισσότερο, αφού έχει φανεί ότι μπορεί να προκληθούν ποικίλες ψυχολογικές διαταραχές, όπως κατάχρηση ουσιών, κατάθλιψη και αυτοκτονική συμπεριφορά. Σύμφωνα με στοιχεία της UNICEF, 1 εκατομμύριο παιδιά πωλούνται ετησίως στην Ασία με σκοπό την πορνεία. Η παιδική πορνογραφία επίσης, μια πρόσφατη μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης, βρίσκεται σε ιδιαίτερη έξαρση. Υπό την επήρεια ουσιών ή με τη χρήση βίας, ανήλικα αγόρια και κορίτσια υποχρεούνται να συμμετέχουν σε σεξουαλικές πράξεις μεταξύ τους, με ενήλικες, ακόμη και με ζώα. Παράλληλα, η εμπορία και εκμετάλλευση ανθρώπων βρίσκεται στο επίκεντρο του παγκόσμιου δικτύου εγκλήματος. Κάθε χρόνο περί τα 3 εκατομμύρια άνθρωποι γίνονται θύματα εμπορίας παγκοσμίως, ενώ η πλειοψηφία των θυμάτων είναι συνήθως γυναίκες και παιδιά.

Το βιβλίο αυτό είναι αποτέλεσμα των επιστημονικών συναντήσεων που γίνονται στο πλαίσιο των ετήσιων συνεδρίων της «Ελληνικής Εταιρίας

Μελέτης και Πρόληψης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, www.obtela.gr). Ειδικοί επιστήμονες από τους χώρους της Νομικής, Εγκληματολογίας, Ψυχιατρικής, Παιδοψυχιατρικής, Ιατροδικαστικής, Ψυχοϊατροδικαστικής, Ψυχολογίας, Κοινωνιολογίας, καθώς και Αστυνομικοί, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχοθεραπευτές, συνεργάτες Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, παρουσιάζουν την εμπειρία τους σε θέματα αντιμετώπισης και πρόληψης της κακοποίησης. Η θεματολογία του βιβλίου καλύπτει τον κύκλο της βίας γενικά, τον κύκλο της σεξουαλικής βίας ειδικότερα, τον κύκλο της βίας στο πλαίσιο της εμπορίας ανθρώπων και, τέλος, τη βία που συναντάμε όλο και πιο συχνά στο χώρο της εκπαίδευσης.

Ευχαριστούμε όλους τους συνεργάτες και συναδέλφους, καθώς και τον εκδότη κ. Μιχάλη Πιτσιλίδη, για την ευαισθησία και την προσφορά τους. Πιστεύουμε ότι η διεπιστημονική αυτή προσπάθεια ευαισθητοποίησης κοινού, γονέων, εκπαιδευτικών και πολιτείας θα αυξήσει την έγκυρη γνώση, αλλά και τα απαραίτητα μέτρα, για την προστασία από το φαινόμενο του κύκλου της κακοποίησης.